

CURSURILE DE VARĂ PENTRU PROFESORII DE ISTORIE

CRAIOVA, 17 – 27 iulie 2006

Vintilă PURNICHICI *

Luni, 17 iulie, în Sala Albastră a Universității din capitala Olteniei a avut loc deschiderea festivă a Cursurilor de vara pentru profesorii de istorie, membri ai Societății de Științe Istorice din România. Au participat în jur de 45 cadre didactice din București și din 15 județe (Argeș, Brașov, Buzău, Călărași, Constanța, Dâmbovița, Dolj, Gorj, Maramureș, Mehedinți, Olt, Prahova, Teleorman, Vaslui, Vâlcea) din Bulgaria familia prof. Mihail Kiryazov din Silistra. De asemenea, au mai fost prezenți muzeografi, arhiviști, pensionari, iubitori ai muzei «Clio» care nu aveau nevoie de dovada participării la cursurile de perfecționare conform hotărârii M.E.C.

Programul cursurilor a fost, ca întotdeauna, variat, îmbinând utilul cu plăcutul, așa încât participanții să beneficieze cât mai mult. Au fost organizate simpozioane, mese rotunde, expuneri, dezbateri pe teme de istorie locală, istorie românească și universală. S-au vizitat numeroase monumente laice și eclesiastice, muzee, șantiere arheologice, case memoriale, castre romane, școli și instituții administrative etc.

Au participat cu expuneri și au prezentat puncte de vedere domnii: Lucian Amon, Mihai Andreescu, N.S. Baboianu, Pr. Exarh Bartolomeu, General de brigada dr. Virgil Bălăceanu, Gh. Buzatu, Dinică Ciobotea, Pr. Ion D. Ciucă, drd. Ion M. Ciucă, Sorin L. Damean, Constanțiu Dinulescu, Lorin Fortuna, P.S. Gherasim – episcop al Râmnicului și Oltului, Claudiu Iordache, M. Kiryazov (Bulgaria), Corneliu M. Lungu, Vasile Marinoiu, Pr. Arhim. Corneliu Miroslav, Mite Măneanu, Dorina și Gheorghe Nichifor, General (r) dr. Constantin Olteniu, Fl. Olteanu, Vl. Osiac, Ion Pătroi, Ștefan Păun, Bianca Predescu C. A. Protopopescu, George Rotaru, Ioan Scurtu, Ion Stângă, Dorin Teodorescu, Î. P. S. Teofan – mitropolitul Olteniei, I. Vulpe, Ion Zarzără ș.a. S-au vizitat Muzeul de

---

* Prof. Câmpulung Muscel

Artă, Muzeul Olteniei, Casa Băniei, Catedrala "Sf. Dumitru", Primăria Craiovei, Prefectura Dolj, Colegiul Național "Carol I", Casa Universitarilor. Vizita la Mitropolia Olteniei a durat mai mult de două ore, timp în care cursanții s-au întreținut, au primit mesajul și s-au bucurat de binecuvântarea Î. P. S. Teofan. În toate aceste vizite am fost primiți cu multă dragoste, beneficiind de ospitalitatea specific românească a autorităților locale. Cuvinte de calde mulțumiri se cuvin primarului municipiului Craiova Aurocă Antonie Solomon și prof. univ. dr. Ion Pătroi care n-au precupețit timp și efort pentru ca noi să ne simțim foarte bine.

Aceste activități de neuitat, care ne-au înnobilat sufletul și mintea au avut loc în primele patru zile, întrucât pe 20 iulie am părăsit Craiova pentru a fi în continuare oaspeții județelor Olt, Vâlcea, Gorj și Mehedinți.

Din expunerile prezentate s-a reținut că cele mai frumoase tradiții românești, cele mai valoroase monumente ecleziastice se găsesc în nordul Olteniei și în nordul Moldovei (« mândră Bucovină »). Oltenia este plină de mituri și legende, plină de istorie. De aici au început primele formațiuni prestatale (cnezatele lui Ioan și Fărcaș, voievodatul lui Litovoi, de aici au început revoluțiile de redeșteptare națională din anii 1821 și 1848, de aici au plecat Brâncuși, Arghezi, Titulescu etc.

Conf. Univ. dr. M. Andreescu (trezorierul S. S. I. din România) în cuvântul său arăta : «An de an ne confruntăm cu greutăți de ordin material. Dacă înainte de 1990 S. S. I. primea mii, acum nu mai avem buget. Datorăm mult sponsorilor noștri, ca de pildă d-lui George Rotaru care a făcut mult pentru aceste cursuri. Să gândim rolul prof. de istorie în societate, învățând din experiența marilor noștri istorici din trecut. În perioada interbelică, societatea românească și-a găsit rolul său în istorie, dar apoi vârfurile istoriografiei românești au fost retezate fiindcă apărau valorile istorice fundamentale ale poporului nostrum. Au pierit N. Iorga și G. Brătianu, precum și mulți alții. Azi, istoricul este pândit numai de primejdii. Să ne păstrăm o independență față de politic. Să adoptăm o conduită exemplară iar la clasă să ne facem cu mult simț de răspundere datorită, dascălii fiind nu numai transmițători de cunoștințe, ci mai ales formatori de conștiințe și trăire românească. »

Cuvinte de îmbărbătare pentru cadrele didactice, dar și triste, datorită anilor de haos în care trăim, a rostit profesorul de mare prestigiu Gh. Buzatu, reprezentant de seamă al istoriei contemporane, un Tacit al timpurilor noastre: « Apreciem efortul d-voastră de a veni aici, știind că acasă aveți probleme de rezolvat. Istoricii au ajuns din păcate să sufere. Dar astăzi tot românul suferă. Poporul român a obosit. Trăim într-o lume a haosului. Politicienii și diplomații

sunt adevăratele noastre victime. Noi le vom stabili un rol istoric. Politicienii de azi vor avea nevoie de mila noastră, fiindcă ei depind de ceea ce scriu istoricii. În Coreea de Nord, Biblioteca Națională are 8 etaje, iar la noi, după 17 ani, Biblioteca Națională mai este încă în ploaie, negăsindu-se fonduri pentru terminarea ei.

În vestul Europei se predau câte 3-4 ore de istorie săptămânal, iar la noi, programele prevăd doar o singură oră pe săptămână ? Faptul că lipsesc orele de istorie, aduce pentru noi mari dezamăgiri. Manualele de istorie nu și-au găsit încă echilibrul. Unele manuale mai vechi erau mai bune decât manualele alternative de astăzi. Privim la TV despre mari români. Este un amalgam acolo ca și cum am fi în Tanganika. Se dau la TV adevărate bâlbe fiindcă nu au cunoștințe. Nu-l cunosc pe mareșalul Antonescu, pe istoricul religiilor și marele scriitor M. Eliade. Să știm în ce context ei și-a desfășurat activitatea ». marele istoric ne îndeamnă să mergem la Arhive, la sursa primară, pentru cunoașterea adevărului istoric.

În timpul cât am stat la Craiova (3 zile) și apoi în celelalte județe ale Olteniei (Valahia Mică doar ca teritoriu, dar mare printre eroii, personalitățile și ambițioșii săi locuitori) am participat la simpozioane ca: «DOLJUL - ISTORIE ȘI CULTURĂ», « 2006 – an de aniversări: 106, 1716, 1856, 1866, 1881, 1916, 1946, 1956 ».

Ca o surpriză (pentru unii nu tocmai plăcută) a venit lansarea cărții « Ghidul nesimțitului », a scriitorului Radu Paraschivescu, proaspăt apărută la Editura « Humanitas », în colecția « Râsul lumii ».

În ultima zi de ședere la Craiova, am vizitat frumoasa clădire a Colegiului Național Carol I (ca vechime, a doua școală de grad mediu din Principate), cu sala unde, în septembrie 1940, Regatul român pierdea sudul Dobrogei (Cadrilaterul) cu județele Durostor și Caliacra. Era a IV-a rană pe trupul României Mari, în cel mai nefericit an (1940) din istoria românilor. Apoi, la Casa Universitarilor, clădire superbă, cu o grădină asemenea, profesorii I. Scurtu și Gh. Buzatu s-au întrecut în prelegeri de înaltă ținută științifică despre tumultuoșii ani 1916-1918 și 1940-1941. Mihai Antonescu (1907-1946) în istoria dreptului, spunea în anul 1941 « Comunismul, expresia primitivă a biologiei rusești cotropitoare, ne amenință. Finlanda, Țările Baltice și noi, românii, am simțit pasul moscoviților în mersul lor spre Europa ». La 22 iunie 1941, românii porneau « războiul sfânt » împotriva « ciumei roșii ». Emil Cioran ne acuză în «Schimbarea la față a României », că noi, românii, am purtat numai războaie de

apărare, că am rezistat numai la invazii»¹. În 1941, cu asentimentul regelui și al Consiliului de Miniștri, al armatei și al intelectualității, cu asentimentul întregului popor, porneam să eliberăm pământul sfânt al Basarabiei și codrii seculari ai Bucovinei. Acest război nu era un fenomen de suprafață, ci a angajat toate măruntaiele unei națiuni, într-un cuvânt, a angajat întreaga „suflare” românească. În 1941, românii, sub conducerea mareșalului Ion Antonescu, au dat „un semn de vitalitate”². Pentru a respecta adevărul, amintim că E. Cioran³ a scris cartea citată mai sus la vârsta de numai 24 de ani (în 1935-1936), deci înainte de 1941 – 22 iunie. Revenind la ultima zi petrecută la Craiova, amintim că se cuvin cuvinte de laudă și prof. univ. dr. Bianca Predescu pentru prelegerea de mare actualitate, despre integrarea europeană și pentru cărțile ce cu generozitate oamenilor deosebiți ni le-a dăruit gratuit.

Am părăsit Craiova cu gândul de a o revedea și nu înainte de a ne împărtăși impresiile în „Cartea de onoare” a Filialei Dolj a Societății de Științe Istorice din România.

Joi, 20 iunie, în ziua de Sf. Ilie, la orele 17,30, părăsim județul Dolj. Primul popas l-am făcut la Mănăstirea Căluș, fiind oaspeții părintelui arhimandrit Corneliu Miroslav. Ospătați din belșug cu bucate alese, primind fiecare și hrană pentru suflet, cartea amfitrionului nostru „Îndemnuri la sfințenie și cuvinte de învățătură”, tipărită în 2005, cu binecuvântarea P.S. Gherasim – episcopul Râmnicului și Oltului. Seara târziu ajungem la Parohia Câmpul Mare, fiind oaspeții preotului I. D. Ciucă și, întrucât nu erau locuri suficiente, o parte dintre noi (mai puțin norocoși) suntem găzduiți la internatul liceului I. C. Brătianu din Drăgășani, oraș care a dat țării doi prim miniștri post revoluționari (Radu Vasile și Mugur Isărescu).

Urmează apoi o zi bogată, vizitând locuri istorice, monumente, case memoriale și muzee cu exponate din toate epocile istorice, monumente, case memoriale și muzee cu exponate din toate epocile istorice. Mai întâi, în cimitirul municipiului Drăgășani, vedem mormântul scriitorului Gib Mihăescu (1894-1935), răpus de tânăr de o boală necruțătoare. Vedem apoi cu câtă grijă se ocupau grecii de eroii și trecutul lor istoric. Monumentul eteriștilor (bine întreținut), „... construit în 1885 în memoria elenilor membri ai batalionului sacru... ”⁴ ne

¹ E. Cioran, *Schimbarea la față a României*, Ed. Humanitas, București, 1993, p. 146

² *Ibidem*

³ E. Cioran, născut la 8.04.1911 la Rășinari, al doilea fiu al preotului Emilian C. și al Elvirei Comanicu Cioran. Frecventează din 1921 Liceul G. Lazăr din Sibiu, apoi Fac. De litere și filozofie din București. Între 1933-1935 studiază în Germania. În 1937 pleacă la Paris până în 1944 cu o bursă a Inst. Francez din București. Din 1945 se stabilește definitiv în Franța.

⁴ Fragment din inscripția monumentului din cimitirul din Drăgășani, Olt

amintește de bătălia din 5-6 iunie 1821 dintre turci și eteriștii aliați cu resturile armatei lui Tudor Valdimirescu, bătălie ce s-a sfârșit cu mii de morți și cu victoria otomanilor.

La Câmpulung, fostă capitală a Țării Românești la mijlocul sec. XIV (1330-1369), fostă reședință a legendarului județ Muscel până la mijlocul sec. XX (1950), acum, în toamna anului 2006, este în pericol de a fi demolată clădirea de patrimoniu Vila Luca⁵ pentru construirea unui super-market. În clădirea sus amintită, din cartierul Visoi, între anii 1949-1958 a avut domiciliul obligatoriu⁶ filozoful C-tin Noica. În această clădire, pretențios denumită vilă, Noica a scris „manuscrisele de la Câmpulung”, aici medita pentru a supraviețui, elevi la lb. română, limbi străine și chiar matematică. Casa prof. Augustin Z. N. Pop (1910-1988) nu a fost demolată ci a devenit cârciumă, bineînțeles mult mai rentabilă decât un așezământ cultural. Monumentul „primului roman modern”, boierul umanist Dinicu Golescu (1777-1830), deși, de curând inaugurat, se află într-o stare deplorabilă. Cu durere mărturisim că exemplele pot conține, deplângând distrugerea Fabricii ARO, mândria muscelenilor constructori ai autoturismului de teren supranumit „Zimbru Carpaților”, a Combinatului de fibre sintetice, a I. M. C., a Fabricii de mobilă etc.

Revenind la itinerariul nostru istoric, în autocarul care ne purta pe meleagurile oltene, aflăm de la prof. drd. I. M. Ciucă, știri inedite despre tezaurul eteriștilor descoperit în 1880, despre castrul de la Rusidava (Străjești, Olt), despre cula Buzeștilor sau despre podul Carol I de peste Olt, la 5 km de municipiul Slatina (primul pod de fier din țară).

Ajunși la Slatina, vizităm orașul cu monumentele sale și poposim la muzeul județean (din vechea aclădire a prefecturii), fiind primiți în sala de festivitate de către directorul instituției, prof. Gucică Florescu, muzeografi și reprezentanți ai Inspectoratului Școlar Județean Olt. Orașul maiorului papazoglu, al istoricului Nicolae Stoicescu și al academicianului francez Eugen Ionescu este o îmbinare între vechi și nou. Renunțăm (din criză de timp) la sesiunea de comunicări și referate pregătită minuțios de I. S. J. Olt și personalul muzeului și la orele 11,45 suntem la mănăstirea Clocociov. Aflăm că aici se găsește cel mai mare depozit de carte ortodoxă din țară și din sud-estul Europei. În naosul bisericii, portretele pictate ale lui Mihai Viteazul și d-nei Stanca, sunt admirate aducând un gând curat

⁵ Săptămânalul Realitatea musceleană nr. 50/25.10.2006, p. 12 și nr. 91/01.11.2006, p. 3

⁶ Între anii 1950-1964, la Câmpulung au avut D.O. mai multe personalități: prof. univ. dr. E. Pohontu, fam. Lulu și Ana Lambrino, S. Rădulescu – fost ministru, colonel medic leftimovici și Mirea Demetrescu, sora pictorului și sculptorului Mirea. Între 1930-1955 se refugiază aici Al.Paleologu și I. Mocioni-Stârcea, se adăpostește la Vila Golescu. Vezi R. Șerb, „Câmpulung-Muscel și D.C.”, Realitatea Musceleană nr. 90/25.10.2006, p. 5

de slavă domnitorului întâiei uniri a românilor la 1600. La Sf. mănăstire Brâncoveni, întâziem mai mult. Refăcută de către boierii Craiovești, în jurul anului 1500 (mănăstirea ființa mai demult, evident era din lemn și modestă). Străbunica lui Matei Basarab (1632-1654), jupânița Calea (1529-1574) pe la 1570 construiește o altă bisericuță din lemn. Proprietățile de la Brâncoveni și din împrejurimi, cu timpul vor reveni prin moștenire marelui boier Preda. Matei Basarab, împreună cu nepotul său, Preda Brâncoveanu va rezidi mănăstirea și o vor fortifica dându-i înfățișarea de cetate. Preda Brâncoveanu este ucis mișelește în 1658 în casele domnești de la Târgoviște de domnul Mihnea al III-lea Radu (1658-1659) și va fi îngropat mai întâi la Târgoviște. La 1668, Doamna Stanca Cantacuzino (Brâncoveanu) îl reînsumează la Brâncoveni. Fiul lui Preda Brâncoveanu, Papa Brâncoveanu și soțul doamnei Stanca, a fost ucis și el în 1655 la București⁷ și îngropat mai întâi la Dealul Mitropoliei iar soția sa, Doamna Stanca îl aduce în același an, 1688, la Brâncoveni alături de tatăl său Preda B. Papa Brâncoveanu și Doamna Stanca sunt părinții viitorului martir Constantin Brâncoveanu (1686-1714) ucis de turci împreună cu fiii și ginerele său la Istanbul în ziua de 15 august 1714. După 44 de ani de văduvie curată, d-na Stanca se stinge din viață la 10 februarie 1699, în vârstă de 66 de ani, fiind înmormântată asemenea unei domnițe, lângă soțul și socrul său sub o lespede de marmură albă cu stema Cantacuzinilor (vulturul bicefal) încadrată de flori și slove chirilice. La tristul eveniment participă și fiul său – C-tin Brâncoveanu – domnul Țării Românești, care peste aproape trei veacuri va fi proclamat, datoriei țării credinței sale ortodoxe, SFÂNT de către Sinodul Bisericii Ortodoxe Române.

La orele 16, ajunși la Corabia, admirăm Monumentul Independenței de la Siliștioara pe unde, în 1877, armata română a trecut Dunărea, înscriind pe pământul Bulgariei, pagini de nepieritor eroism la Grivița, Plevna, Rahova, Belogradkic, Smârdan și Vidin. Pe o cruce imensă (din păcate, cam degradată, cu instalația de iluminat defectă) este scris: „În memoria celor care ne-au dat independența – 1877”. Vizităm apoi renumita așezare romano-bizantină Sucidava (Celei), deosebită prin valorile sale: cetatea cu turnurile de apărare, resturile clădirii cu hipocaust, cheiul portului Sucidavei, fântâna secretă (descoperită de către arheologul D-tru Tudor în 1958 și restaurată zece ani mai târziu. Aici, la anul 328 d.

⁷ Pe lespede de mormânt stă scris: „Aici zac oasele răposaților Întru Domnul Sfânt fericit jupân Preda vel vornic Brâncoveanu și ale fiului său, Papei postelnicul, cărora li s-au întâmplat perire; întâi Papei postelnicului, în zilele lui C-tin Șerban voievod, pe vremea ce s-au rădicat dorobanții, călărașii hoștește asupra domnu-său și a neamului boeresc, atunci au ucis pe Papa postelnicu, fiind leat 7163 (1655); iar pre tată-său, Preda vornicul, l-au ucis Mihnea vodă cel Rău, în casele domnești, în Târgoviște, nefiind vinovat nimic. Și s-au pus această piatră de dumneai jupâneasa Stanca Cantacuzini, care a fost jupâneasă Papei postelnicul, mesița iunie, ani, leat 7176 (1668)”.

Hr., împăratul Constantin cel Mare (306-337) construiește peste Danubius (Istros) cel mai lung pod din din lumea antică. Importanța strategică a podului este de necontestat făcând legătura între spațiul de la nordul Dunării și noua capitală a Imperiului Roman de Răsărit (Imperiul Bizantin) – Constantinopol (azi Istambul).

Printre marii cercetători ai Sucidavei, amintim pe G. Tocilescu (1850-1909), P. Polonic (1858-1944), V. Pârvan (1882-1927) și strălucitul profesor și mare arheolog D-tru Tudor, ale cărui investigații durează aici jumătate de secol, din 1931 până în 1981.

La întoarcere, ne oprim în reședința fostului județ Romanați, municipiul Caracal, unde vizităm casa haiducului Iancu Jianu (mort în 1842), Muzeul de Istorie și Biserica „Adormirea Maicii Domnului”. A fost o zi de neuitat, în care am beneficiat (ca de altfel și cu alte ocazii) de îndrumările și explicațiile a doi mari istorici ai generației noastre: Gh. Buzatu și I. Scurtu. Sperăm ca în scurt timp cei doi istorici, generoși nu numai cu discipolii lor, să devină membri ai celui mai mare for științific și cultural al țării – Academia Română ...

Autocarul ne poartă prin județul Vâlcea, județ cu numeroase monumente istorice, așezăminte culturale, case memoriale etc. Trecem pe lângă platforma Govora în stânga, iar în dreapta avem Buridava romană (Stolniceni), cu cel mai mare castru și terme romane. Nu ne oprim la tabăra de la Râureni a generalului Magheru (1848) și nici la vestitul Muzeu al Satului de la Bujoreni (satul aici este reconstruit în întregime cu primărie, biserică, școală, jandarmerie etc. Ajunși la Cozia, revedem mormântul „strângătorului de pământuri românești Mircea cel Bătrân” (1386-1418). În pridvor se găsește și piatra de mormânt a lui Varlam, mitropolit al Țării Românești (1672-1702), fost episcop al Râmnicului (1670-1672) și stareț al mănăstirii Cozia (1663-1665), ctitor al mănăstirii Trivale din Pitești și al altor monumente. Vizitând și Bolnița (aici erau vindecați bolnavii), dispusă dincolo de șoseaua Națională, eu am surpriza să citesc la intrarea în Bolnița „pietrar Ghe. Neacșu-Bugnea de Jos – Muscel, 1986”.

Uitând de caniculă, vom merge pe jos la Castrul Arutela, de pe Limeșul Alutanus, vedem barajul și podul de peste Olt și vizităm Biserica Turnu, pe lângă care trec „cei trei șerpi” care străbat defileul: calea ferată, Oltul și șoseaua construită de austrieci, dar pe unde mășăluiau și legiunile romane acum 1900 de ani.

Vom mai vizita apoi mănăstirile Dintr-un Lemn și Surpatele, admirând peisajul, ordinea și curățenia, rugându-ne pentru cei dragi (vii sau morți). „Rugăciunea este pentru suflet ceea ce este respirația pentru trup, aerul și aripile pentru păsări și apa pentru pești”. Toată înțelepciunea unei vieți stă cuprinsă tainic în aceste cuvinte. „Roagă-te ... și muncește cu spor și cinstit oriunde vei fi rânduit”.

În drum spre Târgu Jiu se găsește localitatea Costești, unde în 1999 forțele de ordine ale țării (președintele E. Constantinescu și ministrul internelor G. Dejeu) s-au luptat cu minerii. Doamne, în ce țară și ce timpuri trăim? Se vor fi răsucit în morminte marii noștri voievozi și domni, apărători ai pământului străbun „de la Nistru pân-la Tisa”, aflând că românii se bat între ei.

La mănăstirea Hurez vedem mormântul gol al sfântului martir C-tin Brâncoveanu. Pregătit odată cu construcția bisericii, mormântul a rămas gol în urma tragediei din 15 august 1714, când domnitorul este decapitat împreună cu fiii și ginerele său. Sfântul martir C-tin Brâncoveanu, provenit din stirpea marilor Basarabi și din neamul Cantacuzinilor, priceput „HOSPODAR” a pus întreaga sa energie în slujba apărării, propășirii și înfloririi țării. Având ca exemplu pe ruda sa Matei Basarab⁸, cel mai mare ctitor ortodox al Țării Românești și „prinț al limbii române”⁹, C-tin Brâncoveanu se va preocupa nu numai de mănăstirea Brâncoveni (lucru normal aici fiind îngropat neamul său). Marele Domn al Țării Românești se va preocupa și de alte locașuri sfinte din Oltenia (Arnota, Bistrița, Dintr-un Lemn, Cozia, Hurez, Surpatele etc.) dar și de palate și lăcașuri de cult la Mogoșoaia, București, Târgoviște și chiar în Transilvania, mănăstirea Sâmbăta.

În periplitul nostru istoric, prin cele cinci județe ale inconfundabilului colț de Țară Românească (Oltenia) ne mai oprim la mănăstirile Bistrța (Arnota rămânând pentru altă dată) și Polovragi. În autocarul ce ne poartă spre al IV-lea județ (Gorj), gândurile dau năvală: De ce Doamne, azi nu avem mari conducători? Aveți conducătorii pe care-i meritați. Dumnezeu v-a pedepsit. Au murit, nu uciși de turci - ca Brâncoveanu, ci uciși de frații lor români un număr de impresionant de mare (niciodată nu se va ști numărul lor exact). Uluitor este că au fost uciși mai mari români ca: N. Iorga, mareșalul Antonescu, A. Călinescu, I. G. Duca (prim ministri), avocatul M. Antonescu, vicepreședinte al Consiliului de Miniștri, I. Mihalache, G. Brătianu, Dinu Brătianu, Iuliu Maniu și mulți alții.

Dar să rememorăm puțin: Nicolae Iorga a murit asasinat în pădure (1940), Armand Călinescu, asasinat pe stradă (1939), iar I.G. Duca a fost asasinat pe peronul gării din Sinaia (1933). Dacă Ionel Brătianu (moarte suspectă) a murit puțin cam brusc (1927), în schimb, Octavian Goga, în 1938 și filozoful Nae Ionescu (1940) au murit foarte brusc. Mareșalul Antonescu, avocatul Mihai Antonescu, profesorul Gh. Alexianu și Piki Vasiliu, în 1946, au murit prin împușcare la Jilava. Tot prin împușcare moare și Nicolae Ceaușescu în 1989, la

⁸ Ctitorile lui Basarab depășesc nr. 100. Pe Valea Oltului, numai, avem 16, iar în restul țării, 90, vezi pr. I. Ciucă, Matei Basarab, Parohia Câmpu Mare, p. 19

⁹ Numit astfel fiindcă a tipărit „*Pravila de la Govora*”

Târgoviște. Iuliu Maniu, Ion Mihalache, G. Brătianu, Gh. Tătărașcu, Dinu Brătianu, Istrate Micescu și mulți, mulți alții au murit asasinați prin detenție. Asasinați prin metode diabolice au murit fruntașii comuniști Foriș (1948), Pătrășcanu (1952), Gheorghe Gheorghiu Dej (1965).

Ajunși la Mănăstirea Polovragi (cu biserica de plan tronconic și pridvor deschis susținut de 8 coloane) suntem întâmpinați de către reprezentanții conducerii Filialei Gorj a S.S.I. din România, care pun capăt tristelor gânduri despre asasinările românilor. Cu dezinvoltura specifică unui adevărat ghid turistic d-nul Gh. Nichifor ne prezintă date semnificative despre județul său din care spicuiam:

„Gorjul reprezintă o străveche vatră d e istorie, primele dovezi ale existenței omului datând de peste 1.500.000 de ani, după cum atestă descoperirile arheologice de la Baia de Fier, Peștera Muierilor, Broșteni, Peștera Cioarei etc... Aici, în Gorj, a început lupta oentru independență a lui Litovoi, la 1277. Tot aici, primii Basarabi au început construirea unei salbe de mănăstiri: Tismana, Lainici, Polovragi, Strâmba, Crasna, ca străvechi centre culturale și și bastioane de apărare a credinței ortodoxe...”. Ajunși la Tg. Jiu, seara, suntem cazați la Liceul „Ecaterina Teodoroiu”.

Ultimele zile ale lectoratului de vară le-am petrecut în județele Gorj și Mehedinți și în ciuda căldurii toride ne-am simțit minunat. Orașul de reședință al Gorjului, municipiul Tg. Jiu, este identificat pe harta lumii ca fiind urbea marelui Brâncuși. Așa cum COLUMNA INFINITĂ sprijină bolta cerească, tripticul MASA TĂCERII (2,15 m tăblia), POARTA SĂRUTULUI (H – 5,13 m și L – 5,45 m) și COLOANA FĂRĂ SFÂRȘIT (H 29,33 m) sprijină pământul oltenilor și implicit al tuturor românilor (de pretutindeni).

În 2006 municipiul Tg. Jiu a împlinit 600 ani de la prima atestare documnetară. La 23.11.1406, Mircea cel Bătrân, ...”mergând spre Severin pentru a-l întâlni pe regele Ungariei „Sigismund de Luxemburg (1387-1437)” marele voievod dă o poruncă în favoarea Mănăstirii Tismana...¹⁰. Redăm doar începutul excepționalului document al „strângătorului de pământuri românești”. „Io Mircea, Mare Voievod și Domn, singur stăpânitor a toată Țara Ungrovlahiei și al părinților de peste munți, încă și spre părțile tătărăști și herțeg al Almașului și Făgărașului și Domn al Banatului Severinului și de amândouă părțile peste toată Podunavia, încă până la Marea cea Mare și singur stăpânitor al cetății Dârstor ...¹¹

¹⁰ Gh. Nichifor, „Târgu-Jiu 600 ani de atestare doc.”, S.A.I. – LXXL, București 2006, p. 239

¹¹ *Ibidem*

Următoarele zile suntem cazați la Grupul Școlar „Domnul Tudor” din municipiul Drobeta Turnu-Severin fiind oaspeții profesorului (drd.) Mite Măneanu, președintele Filialei „Mehedinți” a S.S.I. din România și a directoarei Gr. Școlar, prof. Nastasia Sandală Baboniu, mulțumindu-le și cu acest prilej pentru ospitalitate. Am vizitat orașul port, reședința jud. Mehedinți cu principalele monumente, Muzeul Porțile de Fier cu resturile podului lui Traian. Apoi am vizitat vechea așezare romană – municipiul Dierna (Orșova) care nu avea statut de colonie ca vecina sa Drobeta. Am admirat panorama Orșovei (acum municipiu) de la Sf. Mănăstire Ana unde se află mormântul marelui ziarist Pamfil Șeicaru (al doilea ziarist român după M. Eminescu „luceafărul poeziei românești”). În periplul nostru oltean vom ajunge și pe teritoriul județului Caraș-Severin cu ocazia vizitei la Băile Herculane cu izvoare termale din vremea românilor. În autocarul care ne poartă de la Herculane spre Orșova aducem un gând pios marelui Ionel Brătianu care, la Conferința Păcii de la Paris s-a luptat (pe cale diplomatică) pentru întregul Banat. Banatul Sârbesc, atunci cu populație majoritar românească, asemenea Timocului, „despre care învățatul german dr. E. Gamilscherg, profesor la Universitatea din Berlin, a spus că este unul din leagănele poporului român”¹², urmau să fie ocupate de armata română, în primăvara 1941, dar Antonescu s-a opus în penultima zi a cursurilor participăm la o dezbatere „Revoluția din 1989 în viziunea unor participanți și martori oculari”. De la București au sosit G-ral (r) dr. Constantin Olteanu și Comandor (r) Dorin Teodorescu iar din orașul martir Timișoara, revoluționarii Lorin Fortună și Claudiu Iordache. În decembrie 1989 a fost o revoluție sau o lovitură de stat? Lăsăm ca timpul, în implacabila sa scurgere să rezolve această controversă necunoscută a istoriei noastre contemporane. Același Emil Cioran afirma „... o națiune nu poate face decât o singură mare revoluție”¹³. La noi, românii, a fost la mijlocul sec. al XIX-lea. Și „este mult mai semnificativ că Avram Iancu, cea mai simpatcă figură revoluționară a României, s-a sfârșit în melancolie, deznodământ strălucitor de poet ...”¹⁴.

În ultima zi a cursurilor de vară, joi, 27 iulie 2006, am avut ca invitat pe G-ral de Brigadă (dr.) Virgil Bălăceanu cu expunerea „NATO formă și reformă”. Urmează închiderea festivă a cursurilor, concluzii, înmânarea adeverințelor de participare.

În aceste zile (17-27 iulie 2006), trăite din plin, am vizitat întreaga Oltenie, cu cele mai frumoase meleaguri și cele mai de seamă monumente, cu oameni

¹² Centrul de Studii și Păstrare a Arhivelor Militare Istorice Pitești, fond Cabinetul Ministrului, dosar nr. 796, f. 4

¹³ Emil Cioran, op. cit., p. 151

¹⁴ *Ibidem*, p. 161

minunați. Un cuvânt de mulțumire se cuvine organizatorilor (în primul rând distinsului prof. univ. dr. Ion Pătroi), conducerii Societății de Științe Istorice din București (minunatului nostru președinte în exercițiu, prof. univ. dr. Ioan Scurtu) și nu în ultimul rând conducătorilor Filialelor S.S.I. din Dolj, Olt, Vâlcea, Gorj și Mehedinți.

COURSES OF SUMMER THE TEACHERS OF HISTORY

(CRAIOVA, July 17-27, 2006)

Teachers, museographers, archivists, retirements (in love with MUSE CLIO) of the Capital, fifteen departments of the country and Bulgaria (professor Mihail Kiryazov and its wife) have participate with the courses of summer organize by the COMPANY OF HISTORICAL SCIENCES of Romania in collaboration with the subsidiary company of department Dolj. The courses of summer harmoniously join together the useful one and the pleasant one. Expose, the symposiums, the round tables, the debates methodological and those on the topics of local, Rumanian and universal history meet with the excursions sets of themes, the visit with the museums, historic buildings laic and ecclesiastical, classifiend historical houses national monuments, archaeological building sites camps strengthen Roman, administrative schools and institutions etc.

The courses have a great effectiveness for effective work with the pupils in class, the participants keeping of the unforgettable memories.

With the end, the author thanks the organizers (the university professors dr. Ioan Scurtu and Ion Patroi, in first) and the directions for the subsidiary companies, of departments Dolj, Olt, Valcea, Gorj and Mehedinti for the last remarkable days unit.